

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	
Wykaz literatury	
Przedmowa	
Rozdział I. Zagadnienia wprowadzające	
§ 1. Prawo rodzinne i prawo opiekuńcze w systemie prawa	
I. Pojęcie prawa rodzinnego	
II. Prawo opiekuńcze	
III. Prawo rodzinne a prawo dotyczące rodziny	
§ 2. Źródła prawa rodzinnego i prawa dotyczącego rodziny	
I. Konstytucja RP	
II. Kodeks rodzinny i opiekuńczy	
III. Źródła prawa dotyczącego rodziny	
1. Ważniejsze ratyfikowane umowy międzynarodowe	
2. Ważniejsze ustawy	
§ 3. Podstawowe pojęcia dotyczące rodziny	
I. Rodzina	
II. Małżeństwo	
III. Dziecko	
IV. Pokrewieństwo	
V. Powinowactwo	
§ 4. Zasady prawa rodzinnego	
§ 5. Stan cywilny	
§ 6. Sądy rodzinne i inne instytucje powołane do ochrony rodziny	
I. Sądy rodzinne	
II. Prokuratura	
III. Rzecznik Praw Obywatelskich	
IV. Rzecznik Praw Dziecka	
V. Organy pomocy społecznej	
VI. Organizacje pozarządowe, Kościół katolicki oraz inne kościoły i związki wyznaniowe	
Rozdział II. Małżeństwo	
§ 7. Pojęcie i funkcja społeczna małżeństwa	
§ 8. Zasady prawa małżeńskiego	

I. Wstęp	
II. Zasada monogamii	
III. Zasada równouprawnienia małżonków	
IV. Zasada świeckości małżeństwa.....	
V. Zasada trwałości związku małżeńskiego	
§ 9. Standardy międzynarodowe prawa małżeńskiego	
§ 10. Małżeństwo a inne formy trwałego pożycia.....	
I. Konkubinat.....	
II. Związki homoseksualne.....	
§ 11. Zawarcie związku małżeńskiego	
I. Przesłanki zawarcia małżeństwa	
II. Przesłanki unieważnienia zawartego związku małżeńskiego	
1. Uwaga wstępna	
2. Przeszkody małżeńskie	
2.1. Wstęp.....	
2.2. Brak wymaganego wieku	
2.3. Ubezważnowolnienie całkowite	
2.4. Choroba psychiczna lub niedorozwój umysłowy	
2.5. Zakaz wielożenstwa.....	
2.6. Zbyt bliskie pokrewieństwo	
2.7. Powinowactwo w linii prostej.....	
2.8. Wiąż adopcyjna.....	
3. Inne podstawy unieważnienia małżeństwa.....	
4. Unieważnienie małżeństwa – informacje proceduralne	
III. Forma zawarcia małżeństwa.....	
1. Zawarcie małżeństwa przed kierownikiem USC	
2. Wyznaniowa forma zawarcia małżeństwa	
§ 12. Prawa i obowiązki małżonków	
I. Uwaga wstępna.....	
II. Wspólne pożycie małżonków.....	
III. Obowiązek wzajemnej pomocy	
IV. Obowiązek współdziałania dla dobra rodziny.....	
V. Ustrój podstawowy stosunków majątkowych małżonków	
VI. Wzajemna reprezentacja małżonków	
§ 13. Nazwisko małżonków	
§ 14. Małżeńskie ustroje majątkowe	
I. Wstęp	
II. Standardy międzynarodowe	
III. Ustawowy ustrój majątkowy	
1. Wprowadzenie	
2. Składniki majątku wspólnego małżonków (art. 31 KRO).....	
3. Składniki majątków osobistych małżonków (art. 33 KRO)	
4. Zarząd majątkiem wspólnym.....	
4.1. Pojęcie zarządu i równouprawnienie małżonków w jego sprawowaniu	
4.2. Zarząd majątkiem wspólnym do nowelizacji KRO z 17.6.2004 r.....	
4.3. Sprawowanie zarządu majątkiem wspólnym małżonków	

5. Odpowiedzialność majątkiem wspólnym a ochrona osób trzecich.....	
6. Przesunięcia składników między majątkami	
7. Ustanie ustroju małżeńskiej wspólności majątkowej i ustrój przymusowy	
8. Skutki ustania ustroju małżeńskiej wspólności majątkowej	
IV. Umowne ustroje majątkowe	
§ 15. Ustanie małżeństwa – uwagi ogólne.....	
I. Sposoby ustania małżeństwa	
II. Zasada trwałości małżeństwa	
1. Trwałość a nierozzerwalność	
2. Podstawy prawne zasady trwałości małżeństwa	
III. Rozwód i separacja – standardy międzynarodowe	
§ 16. Rozwód.....	
I. Zagadnienia wstępne.....	
II. Przesłanki materialnoprawne rozvodu	1
1. Rozkład pożycia małżeńskiego	1
2. Przesłanki wyłączające rozwód	1
2.1. Wstęp	1
2.2. Rozwód a zagrożenie dobra dziecka	1
2.3. Sprzeczność rozvodu z zasadami współżycia społecznego	1
2.4. Żądanie rozvodu przez małżonka wyłącznie winnego rozkładu pożycia	1
III. Skutki prawne rozvodu	1
1. Uwaga wstępna.....	1
2. Wina rozkładu pożycia	1
3. Władza rodzicielska po rozwodzie	1
4. Kontakty z dzieckiem po rozwodzie.....	1
5. Dostarczanie środków utrzymania	1
6. Korzystanie ze wspólnego mieszkania po rozwodzie	1
7. Podział majątku wspólnego.....	1
8. Uwagi końcowe	1
IV. Postępowanie sądowe w sprawach o rozwód – wybrane informacje.....	1
§ 17. Separacja	1
I. Funkcja społeczna.....	1
II. Przesłanki orzeczenia separacji.....	1
III. Skutki separacji.....	1
IV. Wybrane informacje proceduralne	1
V. Zniesienie separacji.....	1
Rozdział III. Rodzice – dzieci.....	1
§ 18. Pochodzenie dziecka	1
I. Funkcja społeczna i międzynarodowe standardy prawne	1
II. Ustalenie i zaprzeczenie macierzyństwa	1
III. Ustalenie ojcostwa.....	1
1. Wstęp	1
2. Pochodzenie dziecka urodzonego przez kobietę zamężną – domniemanie i zaprzeczenie ojcostwa męża matki	1

3. Pochodzenie dziecka urodzonego przez kobietę niezamężną	
3.1. Uwaga wstępna	
3.2. Uznanie ojcostwa	
3.2.1. Uznanie dziecka w świetle przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego sprzed nowelizacji z 6.11.2008 r. – podstawowe informacje	
3.2.2. Uznanie ojcostwa – charakter prawny	
3.3. Sądowe ustalenie ojcostwa	
3.3.1. Domniemanie ojcostwa z art. 85 KRO	
3.3.2. Wyrok w sprawie o ustalenie ojcostwa	
4. Dowody powoływane w sprawach sądowych o ustalenie i zaprzeczenie ojcostwa	
5. Dylematy związane ze sztucznym wspieraniem ludzkiej prokreacji...	
§ 19. Pozycja rodziców względem dziecka w świetle standardów międzynarodowych i Konstytucji RP	
§ 20. Władza rodzicielska	
I. Uwaga terminologiczna	
II. Charakter prawny władzy rodzicielskiej	
III. Powstanie i wygaśnięcie władzy rodzicielskiej	
IV. Treść i sprawowanie władzy rodzicielskiej	
1. Piecza nad osobą dziecka	
2. Piecza nad majątkiem dziecka	
3. Reprezentacja ustawowa dziecka	
§ 21. Ingerencje sądu w sferę władzy rodzicielskiej	
I. Uwaga wstępna	
II. Zawieszenie władzy rodzicielskiej	
III. Ograniczenia władzy rodzicielskiej	
IV. Pozbawienie władzy rodzicielskiej	
V. Pozbawienie a ograniczenia władzy rodzicielskiej związane z umieszczeniem dziecka poza rodziną	
§ 22. Piecza zastępcza	
I. Uwaga wstępna	
II. Pojęcie pieczy zastępczej	
III. Piecza zastępcza – standardy międzynarodowe	
IV. Funkcja społeczna instytucji pieczy zastępczej	
V. Formy pieczy zastępczej i specyfika ich funkcjonowania	
1. Uwaga wstępna	
2. Rodzinne formy pieczy zastępczej	
3. Rodziny zastępcze a przysposobienie	
4. Instytucjonalne formy pieczy zastępczej	
VI. Osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej lub prowadzące rodzinny dom dziecka	
VII. Ocena zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej i ocena funkcjonowania rodzinnych form tej pieczy	
VIII. Sprawowanie pieczy nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej	
IX. Wsparcie socjalne dla wychowanków pieczy zastępczej	

1. Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania wychowanków rodzinnych form pieczy	
2. Pomoc dla osób usamodzielnianych	
§ 23. Postępowanie w sprawach z zakresu władzy rodzicielskiej i pieczy zastępczej – wybrane zagadnienia.....	
I. Uwaga wstępna.....	
II. Pozycja prawna dziecka w sprawach dotyczących ingerencji w sferę władzy rodzicielskiej.....	
III. Umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej – wybrane aspekty proceduralne.....	
IV. Postępowanie o odebranie dziecka podlegającego władzy rodzicielskiej lub opiece.....	
§ 24. Kontakty rodziców i osób bliskich z dzieckiem	
I. Wzajemne kontakty dziecka z rodzicami i osobami bliskimi jako prawo człowieka.....	
II. Spory dotyczące kontaktów z dzieckiem.....	
III. Kontakty z innymi osobami niż rodzice i kontakty z dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej.....	
IV. Egzekwowanie orzeczeń dotyczących kontaktów z dzieckiem	
§ 25. Imię i nazwisko dziecka.....	
§ 26. Przysposobienie (adopcja).....	
I. Pojęcie i funkcja przysposobienia.....	
II. Przysposobienie w świetle standardów międzynarodowych	
III. Przesłanki ustanowienia przysposobienia	
1. Dobro przysposabianego	
2. Przesłanki dotyczące stron stosunku przysposobienia	
2.1. Wstęp.....	
2.2. Przysposabiany	
2.3. Przysposabiający.....	
3. Zgoda na przysposobienie.....	
3.1. Charakterystyka prawna zgody na przysposobienie	
3.2. Zgoda przysposabianego	
3.3. Zgoda współmałżonka osoby przysposabiającej	
3.4. Zgoda rodziców przysposabianego dziecka lub jego opiekuna.....	
IV. Dodatkowe przesłanki ustanowienia adopcji związanej z przeniesieniem dziecka za granicę	
V. Rodzaje przysposobień.....	
1. Przysposobienie niepełne.....	
2. Przysposobienie pełne.....	
3. Przysposobienie całkowite (nierozzerwalne, blankietowe)	
VI. Rozwiązanie adopcji	
1. Uwagi wstępne	
2. „Ważne powody” rozwiązania przysposobienia.....	
3. Sprzeczność rozwiązania przysposobienia z dobrem dziecka	
4. Legitymacja czynna w sprawach o rozwiązanie przysposobienia.....	
5. Skutki rozwiązania przysposobienia	
VII. Wybrane kwestie proceduralne.....	

§ 27. Obowiązki alimentacyjne	
I. Funkcja społeczna obowiązków alimentacyjnych.....	
II. Pojęcie i charakter obowiązków alimentacyjnych.....	
III. Alimentacja – standardy międzynarodowe	
IV. Przesłanki obowiązku alimentacyjnego	
1. Osoby uprawnione i zobowiązane do alimentacji	
2. Kolejność obowiązku alimentacyjnego	
3. Niezaspokojone usprawiedliwione potrzeby uprawnionego	
4. Zarobkowe i majątkowe możliwości dłużnika.....	
5. Zgodność żądania alimentów z zasadami współżycia społecznego	
6. Dodatkowa przesłanka obowiązku alimentacyjnego pasierba lub pasierbicy względem ojczyma lub macochy	
V. Sposób realizacji obowiązków alimentacyjnych	
1. Forma świadczeń.....	
2. Zmiana wysokości świadczeń.....	
3. Zabezpieczenie wykonania obowiązków alimentacyjnych.....	
4. Przedawnienie roszczeń alimentacyjnych	
VI. Dochodzenie alimentów – wybrane informacje proceduralne.....	
VII. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (fundusz alimentacyjny)	
VIII. Niealimentacja jako czyn karalny.....	
Rozdział IV. Opieka prawna i kuratela.....	
§ 28. Pojęcie i funkcja społeczna opieki prawnej	
§ 29. Opieka nad małoletnim	
I. Ustanowienie opieki.....	
II. Opiekun	
III. Sprawowanie opieki	
IV. Nadzór sądu opiekuńczego nad sprawowaniem opieki	
V. Zwolnienie opiekuna i ustanie opieki	
§ 30. Opieka nad osobą dorosłą ubezwłasnowolnioną całkowicie	
I. Wstęp	
II. Przesłanki ubezwłasnowolnienia.....	
III. Skutki prawne ubezwłasnowolnienia	
IV. Postępowanie w sprawach o ubezwłasnowolnienie – wybrane informacje proceduralne (art. 544–560 KPC)	
V. Sprawowanie opieki prawnej nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną.....	
§ 31. Kuratela	
Indeks rzeczowy	